

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การตีความคำว่า “ซากสัตว์” ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙
(กรณีชาหมูรมควัน (JINHUA HAM))

กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๐๔/๒๖๗๐๘ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยมีผู้ประกอบการมีความประสงค์จะนำเข้า ชาหมูรมควัน (JINHUA HAM) ซึ่งมีขั้นตอนการผลิตเริ่มตั้งแต่รับชาหมูสดมาตัดแต่ง หมักเกลือ แช่ชาหมู ล้างชาหมู ตากโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์และรมควัน เฝาชุน นำไปหมักเชื้อ และชโลมน้ำมัน จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่าชาหมูรมควันดังกล่าวได้แปรสภาพเป็นอาหารสุก หรือยังคงเป็นซากสัตว์ ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่จะต้องขออนุญาตนำเข้าหรือไม่

กรมปศุสัตว์จึงขอหารือว่าชาหมูรมควัน (JINHUA HAM) เป็นซากสัตว์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่จะต้องขออนุญาตนำเข้าตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือไม่ เพื่อกฎหมายใช้เป็นบรรทัดฐานและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้าดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมปศุสัตว์ โดยมีผู้แทน กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมปศุสัตว์ และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ) และผู้แทนกระทรวง สาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดนิยามคำว่า “ซากสัตว์” หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว และยังไม่ได้แปรสภาพเป็นอาหารสุก หรือสิ่งประดิษฐ์ สำเร็จรูป และให้หมายความรวมถึงงา เขาและขน ที่ได้ตัดออกจากสัตว์ขณะมีชีวิตและยังไม่ได้ แปรสภาพเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปด้วย ซึ่งการตีความว่าสิ่งใดเป็น “ซากสัตว์” หรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นไว้^๒ สรุปความว่า ผลผลิตอันจะเป็นซากสัตว์ตามที่บัญญัติ ไว้ในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๔ หรือไม่นั้น ย่อมต้องพิจารณาว่าสิ่งนั้น

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๓๐๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ซากสัตว์” หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว และยังไม่ได้แปรสภาพ เป็นอาหารสุก หรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป และให้หมายความรวมถึงงา เขาและขน ที่ได้ตัดออกจากสัตว์ขณะมีชีวิต และยังไม่ได้แปรสภาพเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

๒บันทึก เรื่อง การตีความคำว่า “ซากสัตว์” ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร. ๐๘๐๒/๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๓๓/๒๕๕๓) และบันทึก เรื่อง การตีความคำว่า “ซากสัตว์” ตามพระราชบัญญัติ โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร. ๐๘๐๑/๑๐๘๘ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๖๓/๒๕๕๗)

เป็นส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว และยังไม่ได้แปรรูปเป็นอาหารสุกหรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป ซึ่งการแปรรูปเป็น “อาหารสุก” หมายความว่า สิ่งนั้นสามารถเป็นอาหารได้ทันที ส่วนการแปรรูปเป็น “สิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป” หมายความว่า เป็นการนำสิ่งใด ๆ มาเปลี่ยนแปลงลักษณะโดยทำให้เป็นสิ่งที่ใหม่ขึ้นจนสามารถที่จะใช้สิ่งประดิษฐ์ใหม่นั้นเองเป็นประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งได้ทันที หากลักษณะและสภาพของสิ่งที่ได้ผ่านกรรมวิธีดังกล่าวแล้ว แต่ยังไม่อาจใช้เป็นประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งได้ทันที และจะต้องนำไปดำเนินการวิธีขั้นต่อไปอีกจึงจะใช้รับประทานเป็นอาหารหรือเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปได้ ดังนั้น สิ่งนั้นจึงไม่เป็นอาหารสุกหรือเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป แต่เป็น “ซากสัตว์” ตามความหมายในมาตรา ๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙

สำหรับกรณีชาหมูรมคว้น (JINHUA HAM) นั้น เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมปศุสัตว์ ประกอบกับเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งกรมปศุสัตว์ส่งมาประกอบการพิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่ผู้แทนกรมปศุสัตว์ยังไม่ยืนยันกระบวนการผลิตตามเอกสารที่เสนอมาและไม่ยืนยันว่าชาหมูรมคว้น (JINHUA HAM) เป็นอาหารสุกแล้วจริง จึงทำให้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่แน่ชัดว่าชาหมูรมคว้น (JINHUA HAM) เป็นอาหารหมักคว้นประเภทอาหารสุกรับประทานได้ทันทีแล้วหรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากปรากฏข้อเท็จจริงที่แน่ชัดว่าชาหมูรมคว้น (JINHUA HAM) แปรรูปเป็นอาหารสุกแล้ว ย่อมไม่ใช่ซากสัตว์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และไม่ต้องขออนุญาตนำเข้าชาหมูรมคว้น (JINHUA HAM) ตามมาตรา ๓๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๔มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้บุคคลใดนำเข้า นำออก หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ